

PA ZARU ZARIEM

(*Pa zaru zariem, pa lapu lapām iet mūsu pādīte*)

Deja 8 pāriem

Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts

Tautas un Mārtiņa Brauna mūzika Kaspara Bārbala apdarē

Cauri gadu simtiem esam saglabājuši latviskās dzīvesziņas vērtības, savu kultūru un savu zemi – Māras zemi. “Pa zaru zariem” ir trīsdaļīga ornamentāla rituāldeja: 1. daļa – “garās pupas stādišana” jeb dzimšana (I un II gājiens); 2. daļa – rituāls (III gājiens); 3. daļa (IV, V un VI gājiens) – augšana fiziska un arī garīga. Dejā izmantoti tautas dziesmas “Es atradu garu pupu” un Mārtiņa Brauna dziesmas “Saule, Pērkons, Daugava” motīvi. Atbilstoši mūzikas materiālam, veidota dejas horeogrāfiskā leksika, balstoties latviešu dejas pamatelementos – soļi (gājiena solis, trīs soļi ar pauzēšanu, pieliciena solis, šūpošanās, vieglā polka, galopa polka), statiskie grupējumi un grupējumi kustībā (mazās sudmaliņas, gatve, dubultais astotnieks, groziņš, aplis, dārziņš, vija).

Deja veidota XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku deju lieluzveduma “Māras zeme” IV daļai “Māras sagūstišana un atbrīvošanās”. Deja sacerēta Kazdangā 2017. gada jūlijā, pirmo reizi iestudēta Jūrmalas Kultūras centra jauniešu deju kolektīvā “Zālīte” 2017. gada 25. jūlijā.

Dejai 6 gājienu, muzikālais taktsmērs 4/4, 6/4, 7/4.

Dejas sākumā puiši nostājas kolonnā kreisās puses 1. kulisē, meitas – labās puses 1. kulisē, rokas gar sāniem (1. zīm.).

Iznāciens

(Ievads / 8 t.)

1. – 4.t. Ievads.
5. – 8.t. Dejotāji izpilda 1. kustību 4 reizes. Meitas kustību sāk ar labo kāju un virzās diagonālē uz kreisās puses 3. kulisi, puiši sāk ar kreiso kāju un virzās diagonālē uz labās puses 3. kulisi. Skatuves centrā diagonālēm krustojoties, meitas dejo pa priekšu puisim.
8.t. beigās izveido diagonāļu (slipo) krustu (1.zīm.).

Pirmais gājiens

(I / 7 t.)

- 1.t. Visi, sākot ar labo kāju, 2 reizes izpilda 3 soļus ar pauzēšanu.
4. un 5. pāris sadod labās rokas mazās sudmaliņas un griežas uz vietas pret DCV. Sadotās rokas elkoņos ieliekas un nedaudz piepaceltas, nesadotās rokas gar sāniem.
Pārējie virzās pret skatuves vidusliniju un padejo garām viens otram gar kreisajiem pleciem (2. zīm.). Rokas gar sāniem.
2.t. Visi 2 reizes izpilda 3 soļus ar pauzēšanu.
4. un 5. pāris turpina griezties mazās sudmaliņas.
Pārējie dejotāji griežas puspagriezienu pa kreisi, skatuves viduslinijā mainās ar pretī stāvošo dejotāju gar kreisiem pleciem un nonāk diagonāļu krustā – gājiena sākuma vietās.

3. – 4.t. Visi 2 reizes izpilda 3 soļus ar pauzēšanu.
4. un 5. pāris turpina griezties mazajās sudmaliņās. Pārējie dejotāji, turpinot iepriekšējo virzību, virzās pret skatuves vidusliniju, dejo viens otram garām gar kreisajiem pleciem (3. zīm.).
- 5.t. Dejotāji izveido 4 mazās sudmaliņas un, dejojot 6 vieglās polkas, griežas uz vietas $1\frac{1}{2}$ reizi pret DCV. Sadotās rokas elkoņos ieliektais un nedaudz piepaceltas, nesadotās rokas – gar sāniem (4.zīm., nepārtrauktās līnijas).
- 6.t. Izpildot 4 vieglās polkas, dejotāji turpina griezties sudmaliņās, vienlaicigi virzoties uz horizontālu līniju (4. zīm., pārtrauktās līnijas).
- 7.t.
“Viens, divi” Izpildot 2 vieglās polkas, dejotāji turpina virzību.
“Trīs” Visi izpilda 2 soļus nelielā iesēdienā.
1., 3., 6., 8. puisis un 2., 3., 6., 7. meita uz vietas, pārējie dejotāji nedaudz pagriež labo plecu uz priekšu un samainās ar pretī stāvošo dejotāju (5. zīm.).
- “Četri” Visi izpilda 2 soļus, gājienu pabeidzot puspirkstos VI kāju pozīcijā ar skatu pret horizontālo vidusliniju.

Otrs gājiens (I / 7 t.)

- 1.t.
“Viens, divi” Visi izpilda 3 soļus ar pauzēšanu.
4. un 5. pāris sadod labās rokas mazās sudmaliņās un griežas uz vietas pret DCV. Sadotās rokas elkoņos ieliektais un nedaudz piepaceltas, nesadotās rokas gar sāniem. Pārējie dejotāji atkāpjas no viduslīnijas un sadod rokas 2 dārziņos (6. zīm.).
- “3, 4” Visi izpilda 3 soļus ar pauzēšanu.
4. un 5. pāris turpina griezties mazās sudmaliņās. Pārējie dejotāji virzās 2 dārziņos DCV (6. zīm., nepārtrauktās līnijas).
- 2.t. Visi 2 reizes izpilda 3 soļus ar pauzēšanu.
4. un 5. pāris turpina griezties mazās sudmaliņās. Pārējie dejotāji turpina virzību dārziņos.
3. – 4.t. Visi izpilda 16 gājienu soļus.
4. un 5. pāris turpina griezties mazās sudmaliņās. Pārējie dejotāji izveido 2 virknes un virzās dubultā astotniekā – apdejo mazās sudmaliņas un izveido dārziņu pretējā skatuves pusē (6. zīm., pārtrauktās līnijas). Virknes ved 2. un 7. meita.
- 5.t. Visi izpilda 6 vieglās polkas.
4. un 5. pāris turpina griezties mazajās sudmaliņās. Pārējie dejotāji izveido 2 virknes un ar muguru pret centru veido dārziņu apkārt sudmaliņām. Virknes ved 2. un 7. meita.
- 6.t., 7.t.
“Viens, divi” Izpildot 6 vieglās polkas, pārinieki griežas labo elkoņu satvērienā un turpina virzību apli pret DCV, nesadotās rokas sānos.

5. pāris, griežoties labo elkoņu satvērienā, iedejo kopējā aplī skatuves priekšplānā, 4. pāris – dibenplānā.
“Trīs, četri”
 Visi izpilda 3 soļus nelielā iesēdienā un pieliek kreiso kāju VI kāju pozīcijā. Kustību pabeidz puspirkstos.
 Dejotāji atlaiž sadotās rokas un pagriežas ar skatu pret centru. Virzoties pret centru, meita puism pa priekšu nonāk pie puiša labās rokas.
 6.t. beigās izveido groziņu, meitu rokas sadotas virspusē.

Trešais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 6.t. Groziņā izpilda 2. kustību (rituāls) 3 reizes (7. zīm.).
7.t. “Viens”
 Meitas, sākot ar labo kāju, izpilda soli ar palēcienu un paceļ sadotās rokas. Puiši notupstas uz kreisā ceļa, sadotās rokas ceļ priekšā krūšu augstumā.
“Divi”
 Meitas izpilda soli ar palēcienu un nolaiž sadotās rokas aiz puišu mugurām.
 Puiši piecejas un nolaiž sadotās rokas.
“Trīs”
 Visi izpilda soli ar palēcienu, puiši paceļ sadotās rokas.
“Četri”
 Visi izpilda soli ar palēcienu, puiši nolaiž sadotās rokas aiz meitu mugurām.
8.t.
- “Viens, divi”** Izpilda 2. kustības 1.t. “viens, divi” darbību.
“Trīs, četri” Visi izpilda 3 soļus nelielā iesēdienā un pieliek kreiso kāju VI kāju pozīcijā. Kustību pabeidz puspirkstos. Kustību izpilda atmuguriski, paplašinot zīmējumu un izveidojot dārziņu.

Ceturtais gājiens

(III / 4 t.)

- 1.t. Visi dejotāji virzoties izpilda 7 galopa polkas, uz vietas – vieglās polkas. Atlaižot rokas stārp 1. un 4. pāri, un 5. un 8. pāri, dejotāji izveido 2 virknes.
 2., 5., 6., 8. pāris dejo uz vietas, 3. pāris seko 1. pārim, 7. pāris – 4. pārim. 1. un 4. pāris paceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus, un virzās uz skatuves priekšplānu, tad 1. pāris virzās pāri virknei (cauri vārtiņiem apdejojot virknī) DCV, 4. pāris – pret DCV (8. zīm.). 1.t. beigās nonāk gājiena sākuma vietas.
2.t. Dārziņā izpilda 3. kustību.
3.t. Atkārto 1.t. darbību pret dibenplānu (9. zīm.).
 Visi dejotāji virzoties izpilda 7 galopa polkas, uz vietas – vieglās polkas. Atlaižot rokas stārp 1. un 4. pāri, un 5. un 8. pāri, dejotāji izveido 2 virknes.
 2., 5., 6., 8. pāris dejo uz vietas, 3. pāris seko 1. pārim, 7. pāris – 4. pārim. 1. un 4. pāris paceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus, un virzās uz skatuves dibenplānu, tad 1. pāris virzās pāri virknei (cauri vārtiņiem apdejojot virknī) DCV, 4. pāris – pret DCV (8.zīm.).
4.t. Dārziņā izpilda 3. kustību, caur apļa iekšpusi dejo puisis.

Piektais gājiens

(III / 4 t.)

- 1.t. "Viens, divi" Izpildot 2 galopa polkas, dejotāji izveido dubultdiagonāli no kreisās puses 1. kulisēs līdz labās puses 3. kulisēi (10. zīm.), rokas sadotas.
- "Trīs, četri, pieci" Izpildot 3 galopa polkas, dejotāji ar pretī stāvošo griežas labo elkoņu satvērienā, nesadotās rokas gar sāniem.
- "Seši, septiņi" Izpildot 2 galopa polkas, izveido apli, nonākot gājiena sākuma vietās ar muguru pret centru.
- 2.t. Izpildot puspagriezienu pa labi un sadodot rokas dārziņā, dejotāji izpilda 3. kustību.
- 3.t. Atkārto 1.t. darbību, veidojot dubultdiagonāli no kreisās puses 3. kulisēs līdz labās puses 1. kulisēi (11. zīm.).
- 4.t. Izpildot puspagriezienu pa labi un sadodot rokas dārziņā, dejotāji izpilda 3. kustību. Caur apļa iekšpusi dejo puisis.

Sestais gājiens

(III / 6 t.)

- 1.t. Dejotāji izpilda 4. kustību – viju.
- 2.t. Dejotāji dārziņā izpilda 3. kustību.
- 3.t. Dejotāji izpilda 4. kustību – viju pretējā virzienā.
- 3.t. beigās plaukstu satvērienā griežas ar savu pārinieku.
- 4.t. Dejotāji dārziņā izpilda 3. kustību, caur apļa iekšpusi dejo puisis.
- 5.t., 6.t. "Viens" Dejotāji dārziņā izpilda 2. kustību – rituālu.
- "Divi, trīs, četri,
pieci, seši, septiņi" Dārziņā izpilda 2. kustības 1.t. un 2.t. "viens, divi" darbības.
6.t. beigās dejotāji paliek II kāju pozīcijā.

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 1 takti

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Dejotāji stāv apli ar skatu pret centru. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. "Viens" Izpilda pieliciena soli uz puspēdām.
"divi, trīs, četri" Pagriežas $\frac{1}{4}$ pa labi un, sākot ar labo kāju, izpilda 3 gājiena soļus apli DCV.

Atkārtojot kustību, sāk arī kreiso kāju un turpina virzību apli DCV.

2. kustība

Rituāls

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 2 taktis

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija. Dejotāji stāv dārziņā. Kustību sāk ar labo kāju.

1.t. "Viens-"	Izpilda soli uz priekšu.
"i"	Izpilda soli atpakaļ.
"Divi"	Sākot ar labo kāju, uz vietas izpilda soli ar palēcienu.
"Tris, četri"	Izpilda 2 pieliciena soļus uz puspēdām pa kreisi (pret DCV).
2.t. "Viens, divi"	Izpilda šūpošanos pa kreisi un pa labi.
"Tris-"	Ar kreiso kāju izpilda soli sānis pa kreisi.
"i"	Ar labo kāju izpilda soli sānis pa kreisi, krustojot to priekšā labai kājai.
"Čet-"	Izpilda šūpošanos pa kreisi, labā kāja, celī un pēdā nostiepta, grīdā sānis pa labi.
"-ri"	Pauze.

3. kustība

Mūzikas taktsmērs 7/4

Kustību izpilda 1 takti

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija. Dejotāji stāv dārziņā, meita puism pie labās rokas. Kustību sāk ar kreiso kāju.

1.t. "Viens, divi, tris, četri"	Izpilda 4 galopa polkas, virzoties dārziņā pret DCV.
"Pieci, seši"	Izpildot 2 galopa polkas un saglabājot virzību, puisis caur apļa iekšpusi pārvēdet meitu pie kreisās rokas. Meita 2 polku laikā izpilda griezienu pa kreisi.
"Septiņi"	6. polkas beigās dejotāji sadod rokas dārziņā.
	Izpildot vieglo polku, dejotāji atlaiž sadotās rokas un griežas uz vietas 1 reizi pa kreisi.

4. kustība

Vija

Mūzikas taktsmērs 7/4

Kustību izpilda 1 takti

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija. Pārinieki stāv apli ar skatu viens pret otru, meita ar skatu pret DCV, puisis – DCV. Rokas gar sāniem. Kustību sāk ar labo kāju.

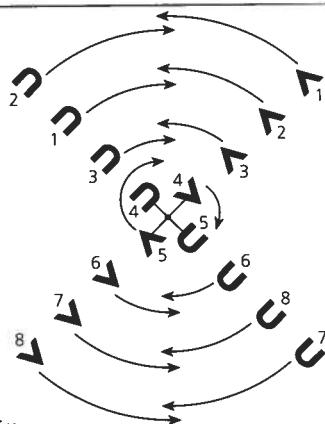
1.t. "Viens, divi"	Izpildot 2 galopa polkas, pārinieki sadod labās rokas plaukstu satvērienā un griežas pāri uz vietas 1 reizi pret DCV. Nesadotās rokas gar sāniem.
"Tris, četri, pieci"	Izpildot 3 galopa polkas, dejotāji virzās vijā. Katrā polkas solī rokas sadod plaukstu satvērienā un dejo garām vienam dejotājam. Meitas virzās pret DCV, puiši – DCV. Nesadotās rokas gar sāniem.
"Seši, septiņi"	Izpildot 2 galopa polkas, ar 5. dejotāju sadod labās rokas plaukstu satvērienā un griežas pāri uz vietas 1 reizi pret DCV.

PA ZARU ZARIEM (Pa zaru zariem, pa lapu lapām iet mūsu pādītē)

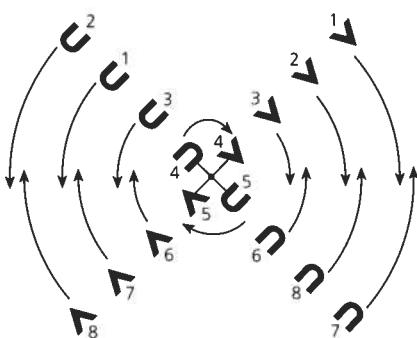
8 V
7 V
6 V
5 V
4 V
3 V
2 V
1 >

U 7
U 8
U 6
U 5
U 4
U 3
U 1
U 2

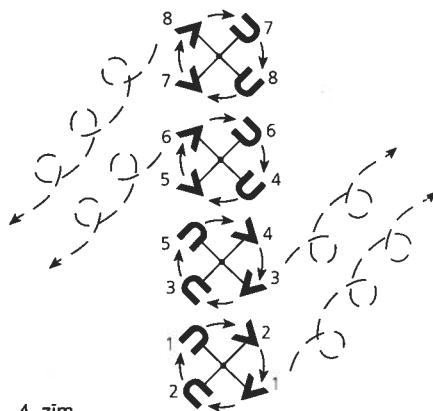
1. zīm.

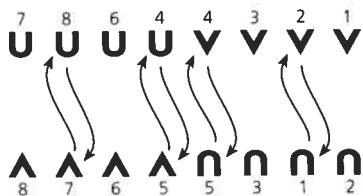
2. zīm.

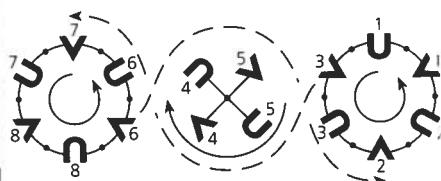
3. zīm.

4. zīm.

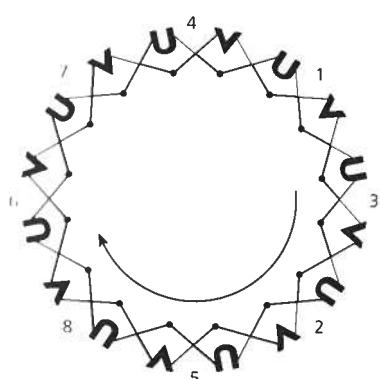

5. zīm.

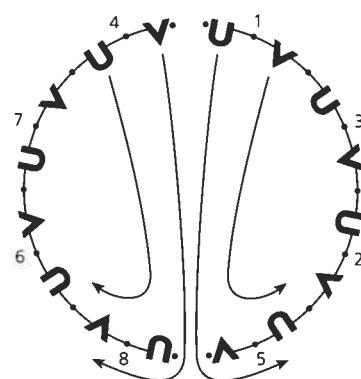

6. zīm.

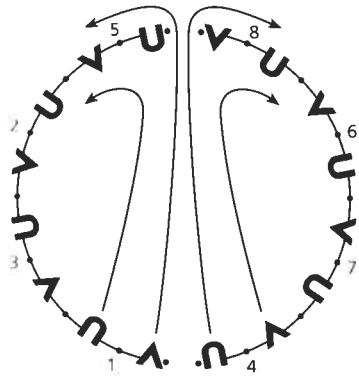
PA ZARU ZARIEM (Pa zaru zariem, pa lapu lapām iet mūsu pādīte)

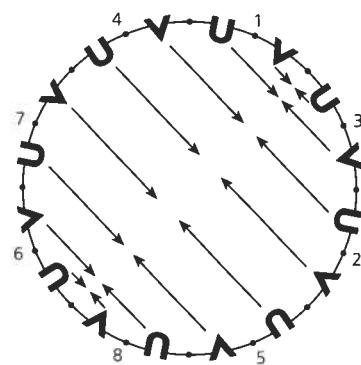
7. zīm.

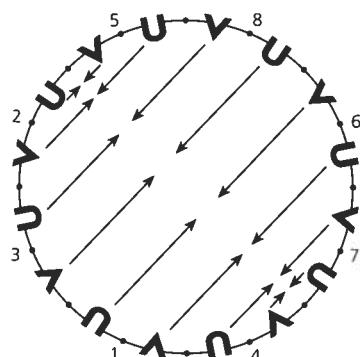
8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

PA ZARU ZARIEM
(Pa zaru zariem, pa lapu lapām iet mūsu pādīte)

Tautas un Mārtiņa Brauna mūzika Kaspara Bārbala apdušē

ievads 28 sekundes

7

12

Sau-le mū-su māte Dau-gav-sāp-ju au-kle, Pēr-kons vel-na spō riņi

17

tas mū-su tēvs!

21

24

27